

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง

หลักสูตรอาชีพ หลักสูตรการพิมพ์ผ้าด้วยใบไม้ จำนวน ๓๑ ชั่วโมง
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอลำดวน

๑. ความเป็นมา

การเลือกประกอบอาชีพในภาวะเศรษฐกิจยุคปัจจุบัน จำเป็นต้องมีข้อมูลพื้นฐานในหลักสูตรในหลายๆ ด้าน ทั้งด้านการผลิต และความต้องการของตลาดแรงงานในสาขาอาชีพต่าง ๆ เป็นทางเลือกหนึ่งในการเลือกประกอบอาชีพ สำนักงาน กศน. ได้ดำเนินการคัดเลือกหลักสูตรการประกอบอาชีพมานำเสนอไว้เป็นตัวอย่างให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความสนใจ ฝึกปฏิบัติและนำไปประกอบอาชีพสร้างรายได้อย่างทั่วถึงมีความมั่นใจในการนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพ การกำหนดเนื้อหาและชั่วโมงในการเรียนหลักสูตรจะประกอบไปด้วยจำนวนชั่วโมงของเนื้อหาความรู้และการปฏิบัติเมื่อผู้เรียนเรียนจบหลักสูตรแล้วสามารถนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพสร้างรายได้

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอลำดวน ได้ดำเนินการจัดการศึกษาต่อเนื่อง รูปแบบชั้นเรียน หลักสูตรการพิมพ์ผ้าด้วยใบไม้ ที่มีการการพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดยเน้นการบูรณาการและการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อเพิ่มมูลค่าและพัฒนาคุณภาพยาหม่องสมุนไพร เพื่อส่งเสริมสนับสนุนกลุ่มอาชีพต่างๆ ในชุมชน การประกอบอาชีพในปัจจุบันไม่ได้มุ่งเน้นเพียงรายได้หลักเพียงอย่างเดียว การสนับสนุนให้ประชาชน โดยทั่วไปมีอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มพูนรายได้ตลอดจนการพึ่งพาตนเองโดยใช้หลักการและปรัชญา “เศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งมีความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน ดังนั้นการนำไปใบไม้มาเป็นส่วนประกอบของ หลักสูตรการพิมพ์ผ้าด้วยใบไม้ จึงเป็นหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการพัฒนาอาชีพของกลุ่มอาชีพการพิมพ์ผ้าด้วยใบไม้ หรือผู้ที่ต้องการประกอบอาชีพด้านการนำสีของใบไม้ ดอกไม้ มาใช้ประโยชน์เพื่อสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้และการมีงานทำต่อไปได้

๒. หลักการของหลักสูตร

๑. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาหาความรู้สำหรับการประกอบอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ประกอบเป็นอาชีพหลัก หรือพัฒนาอาชีพที่ทำอยู่แล้วให้ดีขึ้นด้วยตนเอง

๒. มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพจากแหล่งวิทยากรสถานประกอบการ สถานประกอบการอิสระ ผู้รู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งการเรียนรู้ ตลอดจนเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม และเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพ

๓. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ ความคิดและทักษะเพื่อการเข้าสู่อาชีพ การประกอบอาชีพ การพัฒนาอาชีพ และคุณภาพชีวิต สอดคล้องกับความพร้อม ความต้องการ ความถนัด ความสนใจ และวิถีชีวิตของตนเอง ท้องถิ่น และสังคม

๓. จุดมุ่งหมาย

๑. มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการประกอบอาชีพการพิมพ์ผ้าด้วยใบไม้
๒. มีความรู้ความเข้าใจ และทักษะการบริหารจัดการในอาชีพการพิมพ์ผ้าด้วยใบไม้ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๓. สามารถตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพได้สอดคล้องกับศักยภาพตนเอง ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม

๔. เป้าหมาย

- ๔.๑ ประชาชนที่สนใจ
- ๔.๒ กลุ่มผู้ขาดโอกาส (ยากจน / ชาวนา)

๕. ระยะเวลาการเรียนรู้และจำนวนหน่วยกิต

- จำนวน ๓๑ ชั่วโมง
- ทฤษฎี จำนวน ๑๒ ชั่วโมง
- ปฏิบัติ จำนวน ๑๙ ชั่วโมง

๖. โครงสร้างหลักสูตร

- ๖.๑ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการพิมพ์ผ้าด้วยไปไม้ส่วนประกอบ/วัตถุดิบในการพิมพ์ผ้าด้วยไปไม้
  - ๖.๑.๑ วิเคราะห์ศักยภาพของข้อมูลตนเอง ชุมชน สังคมสิ่งแวดล้อมและ
ขอบข่ายในงานอาชีพการพิมพ์ผ้าด้วยไปไม้ จำนวน ๑ ชั่วโมง
  - ๖.๑.๒ ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการพิมพ์ผ้าด้วยไปไม้ จำนวน ๑ ชั่วโมง
  - ๖.๑.๓ การตัดสินใจเลือกอาชีพ จำนวน ๑ ชั่วโมง
- ๖.๒ การเลือกวัสดุ/ ขั้นตอนการออกแบบ
  - ๖.๒.๑ การเลือกวัสดุในการพิมพ์ผ้าด้วยไปไม้ จำนวน ๑ ชั่วโมง
  - ๖.๒.๒ ขั้นตอนการออกแบบผลิตภัณฑ์ได้อย่างถูกต้อง จำนวน ๒ ชั่วโมง
- ๖.๓ ขั้นตอนการตัดและเย็บกระเป๋า และ ช่องทางการจัดจำหน่าย
  - ๖.๓.๑ ขั้นตอนการพิมพ์ผ้าด้วยไปไม้ จำนวน ๑๘ ชั่วโมง
  - ๖.๓.๒ การเพิ่มมูลค่าของผ้า จำนวน ๓ ชั่วโมง
  - ๖.๓.๓ ช่องทางการจัดจำหน่าย/การตัดสินใจเลือกอาชีพ จำนวน ๔ ชั่วโมง

๗. รายละเอียดหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑.	- ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับผ้า - อธิบายส่วนประกอบ/วัตถุดิบของผ้า	๑. สามารถตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพได้ สอดคล้องกับศักยภาพตนเอง ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม ๒. มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการประกอบอาชีพการพิมพ์ผ้าด้วยไปไม้	๑. วิเคราะห์ศักยภาพของข้อมูลตนเอง ชุมชน สังคม สิ่งแวดล้อมและ ขอบข่ายในงานอาชีพการพิมพ์ผ้าด้วยไปไม้ ๒. ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการพิมพ์ผ้าด้วยไปไม้	- วิทยากรแนะนำบรรยาย ในการศึกษาข้อมูลจากสื่อต่าง ๆ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสมาชิก	๑ ชั่วโมง	-
					๑ ชั่วโมง	

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
		๓. มีความรู้ความเข้าใจ และทักษะการบริหารจัดการในอาชีพการพิมพ์ผ้าด้วยใบไม้ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	๓. การตัดสินใจเลือกอาชีพ	- วิทยากรแนะนำบรรยายในการศึกษาข้อมูลจากสื่อต่าง ๆ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสมาชิก	๑ ชั่วโมง	-
๒.	การเลือกวัสดุ/ขั้นตอนการออกแบบผลิตภัณฑ์		๑. การเลือกวัสดุในการพิมพ์ผ้าด้วยใบไม้ ๒. ขั้นตอนการออกแบบผลิตภัณฑ์ ได้อย่างถูกต้อง	๑. วิทยากรอธิบายการเลือกวัสดุในการพิมพ์ผ้าด้วยใบไม้ ๒. วิทยากรอธิบายขั้นตอนการออกแบบผลิตภัณฑ์ ได้อย่างถูกต้อง	๓ ชั่วโมง	-
๓.	ขั้นตอน/วิธีการ - ขั้นตอนการพิมพ์ผ้าด้วยใบไม้ - การเพิ่มมูลค่าของผ้า - ช่องทางการจัดจำหน่าย		การพิมพ์ผ้าด้วยใบไม้ - ขั้นตอนการพิมพ์ผ้าด้วยใบไม้ - การเพิ่มมูลค่าของผ้า - การตัดสินใจเลือกอาชีพ	๑. วิทยากรอธิบายขั้นตอนการพิมพ์ผ้าด้วยใบไม้ - วิธีการพิมพ์ผ้าด้วยใบไม้ - เทคนิคการเพิ่มมูลค่า ๒. วิทยากรอธิบายช่องทางการจัดจำหน่าย	๗ ชั่วโมง	๑๘ ชั่วโมง
รวม					๑๓ ชม.	๑๘ ชม.
รวมทั้งสิ้น					๓๑ ชั่วโมง	

๘. การจัดกระบวนการเรียนรู้

- ๘.๑ ฟังวิทยากรให้ความรู้
- ๘.๒ แลกเปลี่ยนเรียนรู้
- ๘.๓ ใบความรู้
  - การพิมพ์ผ้าด้วยใบไม้
- ๘.๔ ฝึกปฏิบัติจริงและทดสอบผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

๙. สื่อการเรียนรู้

ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ใช้สื่อที่หลากหลาย เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์

๑. เอกสารประกอบ/แผ่นพับ
  - การพิมพ์ผ้าด้วยใบไม้
๒. แหล่งเรียนรู้ออนไลน์ เช่น You Tube
  - ขั้นตอนการพิมพ์ผ้าด้วยใบไม้ <https://www.youtube.com/watch?v=ZL๔RsAVO๖Z๘>
  - ขั้นตอนการพิมพ์ผ้าด้วยใบไม้ <https://www.youtube.com/watch?v=HfYak๑lG๕pA>

๑๐. การวัดผลประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
๒. การประเมินผลระหว่างเรียนจากการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพเพียงพอ ความสำเร็จของการปฏิบัติตลอดการหลักสูตร

๑๑. เกณฑ์การจบหลักสูตร

๑. มีคะแนนการประเมินความรู้ตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
๒. มีเวลาเข้ารับการอบรม ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๓. มีผลงานที่มีคุณภาพ

ใบความรู้

“ ..การพิมพ์ผ้าด้วยใบไม้... ”

วิธีการพิมพ์ผ้าจากใบไม้และดอกไม้สด

การพิมพ์ผ้าจากธรรมชาติ ใช้ผ้าหรือวัสดุธรรมชาติเท่านั้น เช่น กระดาษ หนังสติ้วผ้าทอจากฝ้าย ผ้าไหม จะทำให้ติดสีจากธรรมชาติได้ดี มีสีสวยงาม ชัดเจน โดยในขั้นแรกผ้าที่จะใช้ต้องนำมาซักให้สะอาดก่อน แล้วนำมาต้มในน้ำสารส้มพอเดือดรุมๆ ๑ ชั่วโมง หรือแช่น้ำสารส้มที่ร้อนพอเดือดแล้วยกลงก็ได้ ทิ้งให้เย็นแล้วนำมาพิมพ์สีธรรมชาติ แซะใบไม้ในน้ำสนิมเหล็กเจือจาง ๓๐ นาที ถึง ๑ ชั่วโมง เพื่อให้เกิดปฏิกิริยาทางเคมีต่อใบไม้ เหมือนเป็นการดูดสีหรือให้ใบไม้ดอกไม้คายสีออกมาให้มากที่สุด ทิ้งให้หมาดๆ นำมาวางบนผ้า ม้วนด้วยไม้ให้แน่น มัดเชือกพอแน่น นำไปต้มหรือนึ่ง นาน ๑-๒ ชั่วโมง แกะผ้านำไปไม้และดอกไม้ที่วางบนผ้าออก ซักด้วยน้ำเปล่า ตากในที่ร่ม

อุปกรณ์ที่ใช้

๑. น้ำสนิม ใช้เหล็กที่เป็นสนิม เช่น ตะปู ใส่ลงในน้ำทิ้งไว้สัก ๒-๓ วัน เพื่อให้เกิดน้ำสนิมเหล็กไม่จำเป็นต้องเข้มข้นมาก
๒. ผ้าฝ้าย
๓. แผ่นพลาสติกใส
๔. เชือกสำหรับมัด
๕. ใบไม้และดอกไม้สด

ขั้นตอนการพิมพ์

๑. นำผ้าที่จะย้อม (ต้องเป็นผ้าที่ทำจากธรรมชาติ เช่น ผ้าฝ้าย ผ้าไหม) ไปซักให้สะอาด ผึ่งให้แห้ง
๒. นำไปแช่ในน้ำที่ผสมสารส้ม (อัตราส่วน ๑ ช้อนโต๊ะ ต่อน้ำ ๒ ลิตร) นานครึ่งชั่วโมง ถึง ๑ ชั่วโมง
๓. นำใบไม้ไปชุบในน้ำสนิมเหล็กประมาณ ๓๐ นาที ถึง ๑ ชั่วโมง
๔. นำผ้าไปชุบน้ำสารส้ม
๕. นำใบไม้ที่แช่น้ำสนิมเหล็ก ขึ้นมาสะบัด สะบัดน้ำออกให้หมด แล้วนำไปวางบนผ้า จากนั้นนำพลาสติกมาคลุมทับเพื่อกันไม่ให้สีของใบไม้แผ่กระจายไปเปรอะผ้าส่วนที่ไม่ต้องการ แล้วมัดให้แน่น ให้ใบไม้แนบสนิทกับผ้ามากที่สุด ป้องกันไม่ให้สีของใบไม้แผ่กระจายลงผืนผ้าในส่วนที่ไม่ต้องการ
๖. นำไปนึ่งหรือต้ม ถ้าใช้เตาแก๊ส ใช้ไฟระดับอ่อนที่สุดเป็นเวลา ๑ ชั่วโมงครึ่ง ถึง ๒ ชั่วโมง ทิ้งไว้จนเย็นจึงค่อยแกะ และทิ้งไว้นานเท่าไร สีก็จะติดทนนานมากขึ้น